P9_TA(2023)0014

# Situácia novinárov v Maroku, najmä prípad Umara ar-Rádího

## Uznesenie Európskeho parlamentu z 19. januára 2023 o situácii novinárov v Maroku, najmä prípade Umara ar-Rádího (2023/2506(RSP))

(2023/C 214/09)

*Európsky parlament*,

— so zreteľom na článok 144 ods. 5 a článok 132 ods. 4 rokovacieho poriadku,

A. keďže nezávislý investigatívny novinár Umar ar-Rádí, ktorý pokrýval protesty hnutia Hirák a štátne korupčné škandály, je od júla 2020 zadržiavaný a v júli 2021 bol odsúdený na šesť rokov odňatia slobody na základe vykonštruovaných obvinení zo špionáže, ako aj na základe obvinení zo znásilnenia; keďže jeho trest bol v odvolacom konaní v marci 2022 potvrdený; keďže boli porušené viaceré záruky riadneho procesu, v dôsledku čoho bol súdny proces vo svojej podstate nespravodlivý a zaujatý; keďže tieto porušenia zahŕňali predĺženie vyšetrovacej väzby v trvaní jedného roka bez odôvodnenia a zabránenie prístupu k jeho spisu a dvom kľúčovým svedkom obhajoby, ktorým bolo zamedzené dostaviť sa na súd; keďže Umar ar-Rádí podal odvolanie na kasačný súd; keďže mu bola udelená Cena za slobodu tlače organizácie Reportéri bez hraníc za rok 2022;

B. keďže novinár Taufík Búašrín je od februára 2018 zadržiavaný a v septembri 2021 bol po odvolaní odsúdený na 15 rokov odňatia slobody za sexuálne trestné činy; keďže v prípade Sulajmána Rajsúního, ktorý bol vo februári 2022 odsúdený na päťročný trest odňatia slobody za sexuálne trestné činy v nespravodlivom súdnom konaní, došlo k závažnému porušeniu záruk riadneho procesu;

C. keďže sloboda tlače v Maroku sa neustále zhoršuje a vo svetovom rebríčku slobody tlače za rok 2022 klesla táto krajina na 135. miesto; keďže mnohí novinári, napríklad Ignacio Cembrero, sa nachádzajú pod digitálnym dohľadom, sú zastrašovaní a súdne obťažovaní a niektorí, napríklad Maatí Mundžib, boli odsúdení na dlhé tresty odňatia slobody;

D. keďže organizácia Reportéri bez hraníc vyjadrila v roku 2020 osobitnej spravodajkyni OSN pre násilie páchané na ženách a dievčatách znepokojenie v súvislosti so zneužívaním obvinení zo sexuálnych útokov na diskreditáciu novinárov, čo je znepokojujúci jav, ktorý odsúdila aj feministická organizácia Chmísa a Marocké združenie pre ľudské práva;

1. naliehavo vyzýva marocké orgány, aby rešpektovali slobodu prejavu a slobodu médií, zaručili uväzneným novinárom, najmä Umarovi ar-Rádímu, Sulajmánovi Rajsúnímu a Taufíkovi Búašrínovi, spravodlivý proces so všetkými zárukami riadneho procesu, zabezpečili ich okamžité dočasné prepustenie a zastavili prenasledovanie všetkých novinárov, ich právnikov a rodín; naliehavo vyzýva orgány, aby plnili svoje medzinárodné záväzky v oblasti ľudských práv v súlade s dohodou o pridružení medzi EÚ a Marokom;

2. dôrazne odsudzuje zneužívanie obvinení zo sexuálnych útokov na odrádzanie novinárov od plnenia ich povinností; domnieva sa, že toto zneužívanie ohrozuje práva žien;

3. je hlboko znepokojený obvineniami, že marocké orgány podplatili poslancov Európskeho parlamentu; vyzýva na uplatňovanie rovnakých opatrení, aké sa uplatňujú na zástupcov Kataru; opätovne pripomína svoje odhodlanie v plnej miere vyšetriť a riešiť prípady korupcie zo strany krajín mimo EÚ, ktoré sa snažia získať vplyv v Európskom parlamente;

4. zdôrazňuje, že vo svojom uznesení z 15. decembra 2022 vyzval na zriadenie osobitného výboru povereného identifikáciou potenciálnych nedostatkov v pravidlách Európskeho parlamentu týkajúcich sa transparentnosti, integrity a korupcie a predkladaním návrhov reforiem;

**Štvrtok 19. januára 2023**

5. naliehavo vyzýva marocké orgány, aby ukončili dohľad nad novinármi, a to aj prostredníctvom špionážneho softvéru organizácie NSO Pegasus, a aby prijali a vykonávali právne predpisy na ich ochranu; naliehavo vyzýva členské štáty, aby v súlade s nariadením o položkách s dvojakým použitím prestali do Maroka vyvážať technológie sledovania;

6. vyzýva na okamžité a bezpodmienečné prepustenie finalistu Sacharovovej ceny za rok 2018 Násira Zifzáfího; vyzýva na prepustenie všetkých politických väzňov; odsudzuje porušovanie práv pokojných demonštrantov a aktivistov diaspóry; vyjadruje poľutovanie nad nespravodlivými súdnymi procesmi a odsúdeniami 43 demonštrantov hnutia Hirák, ako aj nad ich mučením vo väzení;

7. vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby marocké orgány naďalej upozorňovali na prípady zadržiavaných novinárov a väzňov svedomia a aby sa zúčastňovali na ich súdnych procesoch; vyzýva EÚ, aby využila svoj vplyv na konkrétne zlepšenie situácie v oblasti ľudských práv v Maroku;

8. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie podpredsedovi Komisie/vysokému predstaviteľovi Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, Rade, Komisii, vládam a parlamentom členských štátov a vláde a parlamentu Maroka.